

Petr Boháč – Kolářovo mea culpa

Diplomová práce *Petra Boháče Kolářovo mea culpa* lze ocenit jako objevnou, zcela samostatnou interpretaci poezie autora Mistra Suna a Odpovědí. Z nejrůznějších stran se autor dobývá do prostoru tvorby, aby mohl vytvářet různé konfigurace vztahů, které situují básníkovy iniciace do proměn poezie od let čtyřicátých i do světa katastrof, které destruovaly epochu moderny. Boháč velmi jasně určuje Kolářův vztah k dědictví (odlišuje ho od tradice) moderny. Je možné dodat, že nejen moderny. Vymezení vůči „jsoucí poezii“ umožňuje postihnout charakter individuální revolty básníka „skutečných událostí“. Těžiště autorových interpretací je v kapitole Tři podoby skutečné události v díle Jiřího Koláře. Boháč se opírá o důkladnou znalost celého Kolářova díla i celé škály dosavadních interpretací, s nimiž se kriticky vyrovnává. I z těchto nesouhlasných reakcí je zřejmé, že autor přichází se zcela originálním výkladem slovesného díla, ale také s novým výkladem proměny básníka ve výtvarného umělce. Na Boháčově práci zaujme sám způsob psaní. Zejména v první kapitole jakoby zaznamenával sám proces myšlení, kdy jazyk vychází vstříc, ale také se vzpouzí přílišnému nátlaku. Neznamená to, že se autor uchyluje k nějaké improvizaci. Stačí poukázat na promyšlené rozčlenění předmětu a na zřetelné úsilí o přesnost formulací. Nicméně na řadě míst je tento zápas s jazykem zcela evidentní. Diplomant se nevyhnul nepřesným či zaumným formulacím. Nevím co je to „celá časovost“, nerozumím větě – „Z tohoto pohledu je událost skutek související s vytvořenou věcí, která v souboru ostatních věcí vypodobňuje svět, tj. místo, v němž se člověk konfrontuje s věcmi nebo činy“ (s.39). Na několika místech autor kumuluje nesourodé osobnosti či jevy (např. uvádí Koláře, Halase, Hrubína, Holana, na jiném místě Chalupeckého, Černého, Navrátila, Grossmana).

Jako každá významná práce, může vzbuzovat Boháčovo dílo řadu námitek (sám např. postrádám hlubší poukaz na morální principy, které v Kolářově tvorbě jsou zcela zřetelné). Ale nelze mu upřít, že poprvé a s důkladnou argumentací analyzoval některé dosud málo dotýkané problémy (úděl umělce po katastrofě, problém básníka jednajícího, moderní mýtus – vazba Kolář, Navrátil, Chaloupecký, akt psaní, radikální odlišnost básnického a výtvarného díla, princip stálého rozrušování objevených principů atd.). Povinností oponenta je vytknout autorovi drobné prohřešky. Ten největší z drobných spatřuji ve formulacích, že si básník něco „uvědomil“ (s. 12, 24, 96). Halasova báseň A co? se neobjevila poprvé roku 1957, Teige nevstoupil do diskuse o kritériích roku 1928 ale 1929.

19. 9. 2006

Doc. Jiří Brabec